

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНИЕ НА СОЦИАЛНИ РИСКОВЕ“

ЗА СПЕЦ: „Банкиране и застраховане“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Хр. Благойчева)

2.
(доц. д-р Ст. Киров)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Ст. Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината изучава базисните постановки и процеси при управление на социалните рискове и стратегиите за защита срещу техните последици. Акцентът е поставен върху осигурителните социални рискове.

Дисциплината формира знание и разбиране за:

- характеристиките на социалните рискове, техните източници и появата на уязвимост сред определени групи от населението;
- процесите и стратегиите по управление на социалните рискове;
- действащите към момента финансова организация и фондова практика на социалните осигурителни рискове в България;
- влиянието на цифровизацията и изкуствения интелект за трансформациите на пазара на труда и в подкрепа на социалното включване;
- ролята на финансовото планиране и контрол за спазване на държавното законодателство в социалната сфера.

Студентите ще могат да приложат придобитите знания и умения за:

- разбиране и обясняване на протичащите в страната социални процеси;
- самостоятелно изграждане на отношение и оценка към управлението на социалните рискове;
- извършване на критичен анализ и синтезиране на идеи;
- прилагане на наученото в практиката - чрез изчисляване на размерите на осигурителни вноски и на получавани обезщетения при осигурителни социални рискове;
- дискутиране и прилагане на Европейското законодателство в изучаваната област.

Преподаваният материал предоставя възможност на студентите за разширяване на знанията и формиране на нови умения при изследване на прогресивността и регресивността на преразпределението на ресурсите при управлението на социалните рискове.

Дисциплината има хибриден характер, тъй като засяга и теми, свързани с направленията „Социални дейности“, „Администрация и управление“ и „Здравни грижи“. Трите ключови компетентности, които се очаква да развият студентите, в процеса по изучаването ѝ, са цифрови, личностни и предприемачески.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ДЕФИНИРАНЕ НА СОЦИАЛНИТЕ РИСКОВЕ		2	2	
1.1.	Концепцията за социален риск			
1.2.	Характеристики на социалните рискове			
1.3.	Източници на социални рискове			
1.4.	Осигурителни социални рискове			
ТЕМА 2. СТРАТЕГИИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ РИСКОВЕ		2	2	
2.1.	Процеси по управлението на социалния риск			
2.2.	Концептуална рамка за защита срещу социалните рискове			
2.3.	Основни видове стратегии			

ТЕМА 3. РЕЖИМИ ЗА ЗАЩИТА НА ДОХОДИТЕ ПРИ ПРОЯВЛЕНИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ РИСКОВЕ		2	2	
3.1.	Необходимост от защита на доходите			
3.2.	Моделът на Еспинг-Андерсън			
3.3.	Съвременни режими за защита на доходите			
ТЕМА 4. КОМПЕНСИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ СОЦИАЛНИТЕ РИСКОВЕ		2	2	
4.1.	Видове социални плащания в световната практика			
4.2.	Класификация на осигурителните плащания			
4.3.	Прогресивност и регресивност на преразпределението чрез вноски и плащания			
ТЕМА 5. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ЦИФРОВИТЕ ТЕХНОЛОГИИ ВЪРХУ СОЦИАЛНИТЕ РИСКОВЕ		3	3	
5.1.	Роботизация, изкуствен интелект и очаквани трансформации на пазара на труда			
5.2.	Социално изключване и използването на цифровите технологии за социално включване			
5.3.	Защита на личните данни			
ТЕМА 6. РИСКОВЕТЕ В СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ		3	3	
6.1.	Същност, проявление и класификация			
6.2.	Изравняване и оценка			
6.3.	Рискове пред нормалното функциониране на осигурителната система			
ТЕМА 7. РИСКОВЕ, ПОКРИВАНИ ОТ ПЕНСИОННАТА СИСТЕМА		3	3	
7.1.	Моделът на пенсионно осигуряване в България			
7.2.	Фондовете в публичното пенсионно осигуряване			
7.3.	Финансова организация на частното пенсионно осигуряване			
ТЕМА 8. ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗАЩИТА ПРИ ВРЕМЕННА НЕТРУДОСПОСОБНОСТ		3	3	
8.1.	Дефиниране и параметри на временната нетрудоспособност			
8.2.	Защита срещу рисковете "Общо заболяване" и "Майчинство"			
8.3.	Управление на рисковете "Трудова злополука и професионална болест"			
ТЕМА 9. ИЗГРАЖДАНЕ НА ЗАЩИТА ПРИ ИКОНОМИЧЕСКИ РИСКОВЕ		3	3	
9.1.	Същност на икономическите рискове			
9.2.	Задължително и доброволно осигуряване срещу рисковете "Безработица" и "Необходимост от професионална квалификация"			
9.3.	Защита при откриване на производство по несъстоятелност на работодателя			
ТЕМА 10. УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНОТО ОСИГУРЯВАНЕ		3	3	
10.1.	Специфика на здравното осигуряване			
10.2.	Основни модели за финансиране на здравноосигурителните системи в световен мащаб			
10.3.	Форми на организация на здравното осигуряване			
ТЕМА 11. РОЛЯТА НА ФИНАНСОВОТО ПЛАНИРАНЕ В СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ		2	2	
11.1.	Социално бюджетиране			
11.2.	Актьорски доклад и ролята на актьорите в осигуряването			

11.3.	Планиране на административните разходи			
ТЕМА 12. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА КОНТРОЛ В ПРОЦЕСИТЕ НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ		2	2	
12.1.	Необходимостта от контрол при отделните процеси в осигуряването			
12.2.	Контрол за спазване на законодателството при задължителното осигуряване			
12.3.	Вътрешен финансов контрол в системата на НОИ			
12.4.	Държавно регулиране и надзор върху допълнителното социално осигуряване			
	Общо:	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Обзор на теоретически постановки и практическа функционалност	1	30
1.2.	Изчисляване на казуси	1	35
1.3.	Тест /с отворени и затворени въпроси/	1	35
	Общо за семестриалното оценяване:	3	100
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	80
	Общо за сесийното оценяване:	1	80
	Общо за всички форми на контрол:	4	180

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Благойчева, Хр. Осигурителни системи и фондове, Изд. „Наука и икономика” при ИУ-Варна, 2016.
2. Благойчева, Хр. Осигурителни системи и фондове. Учебно помагало, Изд. „Наука и икономика” при ИУ-Варна, 2020.
3. Игнатова, Е. Управление на социални рискове чрез социалната политика : Проблеми на социалната политика в България в период на трансформация. София : БАН. Институт по социология, 2001.
4. Кодекс за социално осигуряване
5. Blokdyk, G. Social Risk Management A Complete Guide - 2020 Edition, 5STARCook, 2021.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Благойчева, Хр. Влияние на социалното осигуряване за редуциране на бедността// сп. "Народностопански архив", Свищов, книга 4, 2021, с. 37-52.
2. Йолова, Г. и др. Правни и икономически аспекти на държавния контрол за спазване на трудовото законодателство. Варна: Наука и икономика, 2022.
3. Желязкова, М., Кръстева, В. Публични политики и социални промени. Трудният път към добро общество, Акад. изд. "Проф. Марин Дринов", 2023.
4. Пейчева, Д., Миленкова, В. (съставители). Дигитализация и социални трансформации, УИ "Неофит Рилски", 2017.
5. Blokdyk, G. Social Risk. A Complete Guide - 2020 Edition, 5STARCook, 2021.
6. Daykin, Chr. Financial Governance and Risk Management of Social Security, ISSA, 2008.

Април 2024